

FIȘA DISCIPLINEI

(masterat)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Relații internaționale și Studii europene
Ciclul de studii	Master
Programul de studii	Managementul relațiilor internaționale și al cooperării transfrontaliere

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Conflicte „fierbinți” și „înghețate” în vecinătatea UE				
Titularul activităților de curs	Dr. Călin-Cezar Ciorteanu				
Titularul activităților aplicative	Dr. Călin-Cezar Ciorteanu				
Anul de studiu	I	Semestrul	II	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore, pe săptămână		Curs	2	Seminar	1	Laborator/lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ		Curs	28	Seminar	14	Laborator/lucrări practice		Proiect	

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	36
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	30
II.b) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	14
II.d) Tutoriat	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	80
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Dezirabilă diplomă de licență în domeniile relații internaționale, studii de securitate, istorie
Competențe	<ul style="list-style-type: none">

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Harta lumii; videoproiector 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Videoproiector; documente oficiale
	Laborator/lucrări practice	<ul style="list-style-type: none">
	Proiect	<ul style="list-style-type: none">

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP.1. Conștientizare și respect pentru punctele de vedere provenite din diferite medii naționale și culturale, europene CP.3. Capacitatea de a aplica cunoștințele în situații practice. CP.4. Capacitatea de a apăra și critica puncte de vedere într-o discuție.
Competențe transversale	CT.1. Cunoștințe privind dezbaterile teoretice asupra Relațiilor Internaționale și a Colaborării Transfrontaliere. CT.5. Capacitatea de a furniza o documentație informativă bine organizată în domeniul Relațiilor Internaționale și a

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea specificului conflictelor „înghețate” la granițele UE și a implicațiilor acestora pe plan internațional.
	<ul style="list-style-type: none"> • Mai buna înțelegere a cauzelor conflictelor și a modalităților de gestionare a acestora la nivel național și internațional.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Conflictul etnic: concepte <ul style="list-style-type: none"> - conceptul de conflict - nivelurile de analiza a conflictelor - conceptele etnie si etnicitate - conceptul conflict etnic 	2	Prelegere participativă	
<ul style="list-style-type: none"> • Etnicitate și conflict etnic <ul style="list-style-type: none"> - rolul etnicității - identitatea etnică - teoria conflictului etnic (Stuart J. Kaufman) 	2	Prelegere. Conversație	
<ul style="list-style-type: none"> • Conflictul etnic în știința relațiilor internaționale <ul style="list-style-type: none"> - cauzele conflictelor intrastatale - dilema de securitate si conflictul etnic - strategiile ofensive si defensive - extinderea conflictului etnic 	2	Prelegere. Discuție colectivă	
<ul style="list-style-type: none"> • Ciprul - un conflict fără soluții? <ul style="list-style-type: none"> - Premise istorice - Ciprul - de la colonie britanică, la independență și sciziune teritorială - Principalele aspecte contencioase între grecii și turcii ciprioți. Factorii externi - Proiecte de soluționare a conflictului înghețat. Accederea Republicii Cipru în UE. - Chestiunea hidrocarburilor. Permanentizarea separării teritoriale? 	2	Prelegere. Conversație	
<ul style="list-style-type: none"> • Conflictul etnic din Bosnia și Herțegovina <ul style="list-style-type: none"> - Premisele conflictului din BH - Evenimentele din BH (1992-1995) și poziția actorilor internaționali - Conflictul din BH post-1995: „înghețat”, „rece” sau încheiat? 	2	Prelegere. Conversație	
<ul style="list-style-type: none"> • Conflictul Serbia-Kosovo <ul style="list-style-type: none"> - Premisele istorice ale conflictului. - Kosovo în cadrul Iugoslaviei/Serbiei (1918-1999) - Kosovo ca problemă a relațiilor internaționale (anii '90 ai secolului XX) - Kosovo – stat independent. - Normalizarea relațiilor cu Serbia. 	2	Prelegere. Conversație	
<ul style="list-style-type: none"> • Karabahul de Munte– între conflict interetnic și război interstatal <ul style="list-style-type: none"> - Premisele și primele ciocniri interetnice în Karabahul de Munte (până la proclamarea independenței Azerbaidjanului și Armeniei) - Războiul pentru Karabahul de Munte - Politica Rusiei în chestiunea Karabahului de Munte - Conflictul „înghețat”: prezent (după 2010) și perspective 	2	Prelegere. Discuție colectivă	
<ul style="list-style-type: none"> • Osetia de Sud și Abhazia <ul style="list-style-type: none"> - Conflictul din Osetia de Sud (premise, războiul, starea de facto) - Conflictul din Abhazia (premise, războiul, starea de facto) - Actorii internaționali și conflictele din Caucaz 	2	Prelegere. Discuție colectivă	

<ul style="list-style-type: none"> • Transnistria - de la Războiul pe Nistru la conflictul „înghețat” <ul style="list-style-type: none"> - Premisele conflictului. Rolul Kremlinului în apariția Republicii Transnistrene - Războiul de pe Nistru: conflict interetnic sau conflict internațional? - Transnistria și politica RM față de regiunea secesionistă - Actorii internaționali (Rusia, Ucraina, OSCE, UE, SUA, România) și „înghețarea” conflictului - Proiecte de soluționare a conflictului înghețat. <p>Perspective</p>	4	Prelegere. Discuție colectivă	
<ul style="list-style-type: none"> • Războiul din estul Ucrainei - amenințare directă la securitatea UE <ul style="list-style-type: none"> - Premisele istorice și etno-culturale ale conflictului din regiunile răsăritene ale Ucrainei - Problema Crimeii (statutul administrativ în cadrul Ucrainei; chestiunea Flotei Mării Negre și a orașului Sevastopol) și anexarea la Rusia (operațiunea militară și referendumul) - Războiul din estul Ucrainei: război civil, conflict interetnic sau conflict militar interstatal? - Poziția UE în contextul conflictului din Donbass 	2	Prelegere. Discuție colectivă	
<ul style="list-style-type: none"> • Democrația și conflictele <ul style="list-style-type: none"> - Democratizarea în lumea contemporană - Democrația ca sursă a războiului - Tranziția democratică - Conflicte politice - Războiul etnic 	2	Prelegere. Discuție colectivă	
<ul style="list-style-type: none"> • Conflictele „înghețate” – modalități de abordare <ul style="list-style-type: none"> - Abordarea tradiționalistă - Abordări inovatoare • - Implicarea actorilor internaționali (aspecte pozitive, efecte negative) 	2	Prelegere. Discuție colectivă	New Thinking
Bibliografie			
<p>Constantinos Adamides, <i>Securitization and Desecuritization Processes in Protracted Conflicts. The Case of Cyprus</i>, Palgrave Macmillan, 2020</p> <p>Azer Babayev, Bruno Schoch, Hans-Joachim Spanger (Eds.), <i>The Nagorno-Karabakh deadlock. Insights from successful conflict settlements</i>, Wiesbaden, Springer, 2020</p> <p>Mirosław Banasik, <i>Russia's hybrid war in theory and practice</i>, „Baltic Journal of European Studies”, Vol. 2, 2016, No. 1, p. 157-182</p> <p>Otomar J. Bartos, Paul Wehr, <i>Using Conflict Theory</i>, Cambridge University Press, 2002</p> <p>Henrik Boesen, Lindbo Larsen, <i>Great Power Politics and the Ukrainian Crisis: NATO, EU and Russia after 2014</i>, Copenhagen: DIIS, Danish Institute for International Studies, Report 2014:18</p> <p>Florian Böller & Sebastian Werle, <i>Fencing the bear? Explaining US foreign policy towards Russian interventions</i>, „Contemporary Security Policy”, Vol. 37, 2016, No. 3, p. 319-340</p> <p>Lars-Erik Cederman, Andreas Wimmer, Brian Min, <i>Why do Ethnic Groups Rebel? New Data and Analysis</i>, in „World Politics”, 62, 2010, No. 1, pp. 87-119</p> <p>Karl Cordell, Stefan Wolff (Eds.), <i>Routledge Handbook of Ethnic Conflict</i>, London: Routledge, 2011</p> <p>Svante E. Cornell, <i>Small Nations and Great Powers. A Study of Ethnopolitical Conflict in the Caucasus</i>, London – New York, Routledge Curzon, 2001</p> <p>Svante E. Cornell (Ed.), <i>The International Politics of the Armenian-Azerbaijani Conflict. The Original “Frozen Conflict” and European Security</i>, Palgrave Macmillan, 2017</p> <p>James J. Coyle, <i>Russia's Border Wars and Frozen Conflicts</i>, Palgrave Macmillan, 2018</p> <p>Marcel de Haas, <i>Russia's Foreign Security Policy in the 21st Century. Putin, Medvedev and beyond</i>, London: Routledge, 2010</p> <p>Annie Jafalian (Ed.), <i>Reassessing Security in the South Caucasus. Regional Conflicts and Transformation</i>, Ashgate, 2011</p> <p>Neal G. Jesse, Kristen P. Williams, <i>Ethnic Conflict. A Systematic Approach to Cases of Conflict</i>, Washington, CQ Press, 2011</p> <p>Michael Kambeck, Sargis Ghazaryan (Eds.), <i>Europe's Next Avoidable War. Nagorno-Karabakh</i>, Palgrave Macmillan, 2013</p> <p>Licinia Simão, <i>The EU's Neighbourhood Policy towards the South Caucasus Expanding the European Security Community</i>,</p>			

PalgraveMacmillan,2018
 Emil Souleimanov, *UnderstandingEthnopolitical Conflict.Karabakh, South Ossetia, andAbkhaziaWarsReconsidered*, PalgraveMacmillan,2013
 ****Transnistria. Evoluția unui conflict înghețatși perspective de soluționare. Raport de analiză politică*, București, Institutul „Ovidiu Șincai”, 2005
 SyuzannaVasilyan, *‘Moral Power’ of the European Union in the South Caucasus*, PalgraveMacmillan,2020
 Thomas de Waal, Nikolaus von Twickel, *Beyond Frozen Conflict. Scenarios for the Separatist Disputes of Eastern Europe*, Brussels - London, Rowman&Littlefield International,2020

Aplicații (Seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Aspecte introductive. Problematice. Bibliografia orientativă. Formele de activitate și de evaluare. 	2	Conversație	
<ul style="list-style-type: none"> Conflictul etnic <ul style="list-style-type: none"> - Concepte. Niveluri de analiză - Identitatea etnică. Strategii ofensive și defensive de manifestare a intereselor grupului etnic - Cauzele conflictelor intrastatale. Dilema de securitate în cadrul conflictului etnic 	2	Dezbaterea. Proiectul. Problematizarea	
<ul style="list-style-type: none"> Problema Ciprului <ul style="list-style-type: none"> - Proclamarea independenței și sciziunea teritorială - Proiecte și tentative de soluționare a conflictului „înghețat” - Ciprul și interesele actorilor externi 	2	Dezbaterea. Proiectul	
<ul style="list-style-type: none"> Karabahul de Munte – fierbintele conflict „înghețat” <ul style="list-style-type: none"> - Dimensiunile istorică și etno-demografică ale evoluției Karabahului de Munte în secolele XIX-XX - Primele tensiuni interetnice în timpul URSS și războiul din anii '90 ai secolului XX - Pozițiile actorilor internaționali privind chestiunea Karabahului de Munte - Impactul conflictului asupra relațiilor dintre Azerbaijan și Armenia 	2	Dezbaterea. Proiectul	
<ul style="list-style-type: none"> Conflictele din Caucazul de Sud <ul style="list-style-type: none"> - Configurația etnodemografică în Caucazul de sud - Conflictul din Osetia de Sud - Conflictul din Abhazia - Georgia, Rusia, actorii internaționali și conflictele din Caucaz 	2	Studiul de caz. Dezbaterea	
<ul style="list-style-type: none"> Transnistria – conflict „înghețat” ? <ul style="list-style-type: none"> - Crearea Republicii Moldovenești Nistrene: elemente interne, lideri importați, armata sovietică/rusă - Interesele Rusiei și Ucrainei: între discursuri politice și acțiuni practice - UE, SUA, OSCE, România și chestiunea Transnistriei 	2	Dezbaterea. Proiectul. Problematizarea	
<ul style="list-style-type: none"> Conflictul din estul Ucrainei <ul style="list-style-type: none"> - Particularitățile etnice și politice ale regiunilor din estul Ucrainei și Crimeii - Ocuparea și anexarea Crimeii: factori interni, poziția actorilor internaționali - Situația politico-administrativă în estul Ucrainei (2014-2020). Acordurile de la Minsk 	2	Dezbaterea. Proiectul	
Bibliografie			
Similară celei de la curs.			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului și seminarului furnizează informații de actualitate privitoare la conflictele care pot afecta securitatea Uniunii Europene, formează competențe în domeniul înțelegerii și interpretării adecvate a fenomenelor și proceselor studiate.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Implicare în dezbateri. Prezența	Evaluarea orală	50%
Seminar	Implicare în dezbateri. Prezența	Evaluarea orală	50%
Laborator/lucrări practice			
Proiect			

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- Cunoașterea principiilor, metodelor și instrumentelor de gestionare a conflictelor „înghețate”

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- Capacitatea de a realiza o analiză a cauzelor și efectelor conflictelor interetnice

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20/09/2024	Dr. Călin-Cezar Ciorteanu	Dr. Călin-Cezar Ciorteanu

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
23/09/2024	Lector univ. dr. Vlad Gafița

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
23/09/2024	Prof.univ.dr. Gheorghe Onișoru

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
23/09/2024	Prof.univ.dr. Florin Pintescu